

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاءَهُ دُورٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَعْظَمَ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ

İman edip de hicret edip, mallarıyla, canlarıyla Allah yolunda cihad edenler, Allah katında en büyük dereceye sahiptirler. İşte bunlar murada ermiş olan mutlu kullardır. (Tevbe, 9/20)

عن عمر رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ: إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى، فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ فَهَاجَرْتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى دُنْيَا يُصِيبُهَا أَوْ امْرَأَةٍ يَنْكِحُهَا فَهَاجَرْتُهُ إِلَى مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ.

H. Ömer (r.a) anlatıyor: "Resûlullah (a.s) buyurdular ki:

"Ameller niyetlere göredir. Herkese niyet ettiğİ şey vardır. Öyleyse kimin hicreti Allah'a ve Resûlüne ise, onun hicreti Allah ve Resûlünedir. Kimin hicreti de elde edeceğİ bir dünyalığa veya nikâhlanacağı bir kadına ise, onun hicreti de o hicret ettiğİ şeyedir." [Buhârî, Bed'ü'l-Vahy 1,]

Hicret kelimesi daha çok "bir yerin terk edilerek başka bir yere göç edilmesi" anlamında kullanılır.

Terim olarak genelde gayri Müslim ülkeden İslam ülkesine göç etmeyi, özelde ise H. Peygamberin ve Mekkeli müslümanların Medineye göçünü ifade eder. Medineye göç eden müslümanlara "Muhacir", Rasûlü Ekrem'e ve mühacirlere yardım eden Medineli müslümanlara da "Ensar" unvanı verilmiştir. (TDVİslam Ansiklopedisi, "hicret" maddesi, c.17)

Tarihte Hicret:

Hicret bütün peygamberlerin ve onlara iman eden insanların ortak kaderidir. Allahın peygamberleri ve onlara iman eden mü'minler, kafirler tarafından hicret edilmeye zorlanmışlar, onlar da imanları uğruna vatanlarını yurtlarını bırakıp hicret etmişlerdir.

Tüm peygamberler, hicreti öğretmek için gönderildiler.

H. Nuh, hicretin gemisini karada yapmayı öğretti. Azgınlığın olduğu yerde tufan olurdu. Nitekim tufan isyan edenler için bir felaket, iman edenler için bir hicret oldu.

H. İbrahim muhacirlerin öncüsüydu, imamıydı. İnsanlığa küfürden, zulümden ve şirkten nasıl hicret edileceğini öğretti. Nemrud'un zulüm diyarından; inancını özgürce yaşayabileceğİ bir vatan arayışı için çıkarken; "Ben Rabbime hicret ediyorum" demişti.

H. Hacer, hicretin kutlu gelini, İsmail hicretin bebeğiydi. Bebeğın hicreti, kendisini babasının elindeki bıçağın altına kadar getirdi. O hicretin teslimiyet olduğunu öğretti.

H. Yusuf.. Yusuf'un hicreti ise kuyulara atılmak, köle diye satılmak, iffet, liyakat, hikmet, hizmet ve gayretle Mısır'a sultan olmaktı. H. Yusuf, "Bir muhacir ne yapabilir?" sorusunun en çarpıcı cevabıydı.

H. Musa, prenslikten çobanlığa, saraydan ağıla, imkândan mahrumiyete hicreti öğretti. Hicretin hakkını veren bir çobanın adalet asası, Firavun'un zulüm kırbacını yenerdi.

Hız. Musa'nın hicreti, "Sen muhacir olmayı seçersen, denizler sana yol verir, dağlar önünde eğilir, çöller sofranı hazırlar" demekti. Hız. Musa muhacir doğdu ve muhacir öldü.

Hız. Zekerıyya ve Yahya, şehadetin bir hicret olduğunu öğrettiler. Hız. İsa, insanlığı nefret ve zulümden sevgi ve merhamete hicrete çağırdı.

Ve Alemlere Rahmet Efendimiz Muhammed Mustafa (s.a.v.), hicretin medeniyet olduğunu öğretti insanlığa..

.....
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَتَعُوذُنَّ فِى مِلَّتِنَا فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ

İnkâr edenler peygamberlerine dediler ki: "Ya sizi mutlaka yurdumuzdan çıkaracağız, ya da mutlaka dinimize döneceksiniz!" Rableri de onlara:"Zâlimleri mutlaka helak edeceğiz" diye vahyetti." (İbrahim,14/13)

وَإِنْ كَادُوا لَيَسْتَفِزُّوكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا وَإِذَا لَا يَلْبِثُونَ خِلَافَكَ إِلَّا قَلِيلًا () سَنَّةً مِنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا

(Ey Muhammed!) Yakında seni yurdundan çıkarmak için, muhakkak ki rahatsız edecekler ve o takdirde onlar da senin ardından pek az kalacaklardır. Bu,senden önce gönderdiğimiz bütün peygamberlerimiz hakkındaki sünnetimizdir. Bizim sünnetimizde herhangi bir değişme göremezsin."(İsra,17/76-77)

Hız. İbrahim Babil'den Harran'a.. Harran'dan Mısır'a.. oradan da Suriye'ye hicret etmiştir.. Kur'an-ı Kerim; Hız. İbrahim'in kavminin kendisini ateşte yakma teşebbüsünün ardından

وَقَالَ إِنِّى مُهَاجِرٌ إِلَى رَبِّى إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

"Doğrusu ben Rabbimin emrettiği yere hicret ediyorum." (Ankebut,29/26) Diyerek yollara düşüşünü haber veriyordu bizlere..

Hız.Musa Mısır'dan Medyen'e.. oradan Mısır'a.. Mısır'dan da Filistin'e hicret etmiştir...

Hız.Lut kavminin azgınlık ve ahlaksızlıkları karşısında Cenab-ı Haktan aldığı emirle bir gece vakti inananlarla birlikte yurdundan çıkmış, arkasına dönüp bakmadan gitmesi istenilen yere hicret etmiştir.. (Hud,11/80-81; Hicr, 15/65)

Hız.Şuayb'in Kavmi..

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ يَا شُعَيْبُ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا أَوْ لَتَعُوذُنَّ فِى مِلَّتِنَا قَالَ أَوَلَوْ كُنَّا كَارِهِينَ

Kavminden ileri gelen kibirliler dediler ki: "**Ey Şu'ayb! Ya mutlaka seni ve seninle beraber inananları kentimizden çıkarırız, ya da dinimize dönersiniz!**" Dedi ki,"İstemesek de mi (bizi yurdumuzdan çıkaracak veya dinimizden döndüreceklersiniz?)" (Araf, 7/88)**diyerek onu ve mü'minleri hicrete zorlamışlardı.**

.....
Evet.. Ve Alemlere Rahmet Efendimiz., Gönümüzün sultanı Hız. Muhammed Mustafa'(s.a.v.) nın Hicreti...:

Hız. Peygamber daha yeni peygamber olmuşken peygamberliğin ileriki yıllarında yurdundan hicret etmek zorunda kalacağını Varaka b. Nevfel tarafından öğrenmiştir..

Peygamberimiz Mekke'de doğmuş ve İslâmiyet'i tebliğ etmek üzere burada görevlendirilmişti. Peygamberimizin çağrısını duyanlar ona inanıyor ve etrafında toplanıyorlardı. Çünkü Peygamberimiz o toplumda "el-Emîn - Güvenilir" diye tanınmış, güzel ahlâkıyla herkes tarafından sevilmişti.

Yalan konuşmadığı ve kimseyi aldatmadığı herkesin ortak inancı idi. Onun içinde söylediği dinleniyor ve herkese güven veriyordu.

Müslümanların sayısı günden güne artıyor ve Allah'ın dini gönüllerde yer ediyordu. Ancak Mekke'de söz sahibi olan Kureyş kabilesinin ileri gelenleri bundan endişe duyuyor, toplum üzerindeki etkinliklerini yitireceklerinden ve çıkarlarının sona ereceğinden korkuyorlar, bunun için de bu duruma engel olmak istiyorlardı.

"Abdullah b. Abbas (ra) işkencelerle ilgili olarak şu özet bilgiyi vermektedir:

"Müslüman olmuş kimseye öyle dayak atar, öyle aç ve susuz bırakırlardı ki uğradığı bu feci durumdan sebep (ayağa kalkmak şöyle dursun) doğrulup oturamazdı bile..." (Mahmut-Şakir,-İslam-Tarihi,-cilt-1,-s-253)

Klasik Taktik... Müşrikler mü'minleri;
Önce duymadılar.., Sonra önemsemezlikten geldiler..,
Yumuşak davranarak imanlarını almak istediler..,
Çok kültürlülük.., kültürel zenginliktir falan dediler..

Günbegün müslümanların çoğaldığını görünce;

- Kurulu müşrik düzenlerinin bozulacağını,
- Haksız kazancın önleneyeğini
- Değirmenlerinin suyunun kesileceğini,
- Keyfi muamele ve zulümlerinin önleneyeğini,
- Makam ve mevkilerini kaybedeceklerini anlayınca ezmeye başladılar..

İlk Hicret Habeşistan'a Yapıldı

Müslümanların başına gelenlere çok üzülen Peygamberimiz (a.s), bir grup Müslüman'ın Habeşistan'a hicret etmesine izin verdi.

Bu süreç zarfında müslümanlara Ambargo yapıldı.. Müslümanlara tam üç yıl boykot uygulandı. Kız bile alınıp verilmedi, alış veriş yapılmadı ama mü'minler yinede inançlarından, imanlarından, davalarından taviz vermediler.

Boykot yıllarında Hz. Peygamberin en büyük destekçisi olan amcası Ebu Talib'in ölümü, müşriklere fırsat verdi, onların işkence ve baskıları dayanılmaz hale geldi..

Böyle bir ortamda İslam'ı tebliğ edemeyeceğini anlayan Peygamberimiz (a.s.), Mekkeye 150 km uzaklıktaki Taif'e giderek yeni bir çevrede İslam'ı anlatmaya çalıştı. Ancak hiç beklemediği çok sert bir tepkiyle karşılaştı ve tekrar Mekke'yedönmek mecburiyetinde kaldı.

Akabe İşığı

Mekke müşriklerinin yaptıkları dayanılmaz hale gelince Peygamberimiz İslâm güneşine başka ufuklar aramayı düşündü. Hac münasebetiyle Mekke'ye gelmiş olan Yesrip (Medine) lilerden bazılarıyla Akabe denilen yerde iki defa toplantı yaptı. Onlara islamı anlattı ve müslüman olmalarını istedi. Onlar da bu davete icabet ederek islamı kabul edip Medine'ye döndüler.

Böylece İslâmiyet Medîne'ye girmiş oldu. Orada da müslümanlar Mus'ab b. Umeyr'in (r.a.) gayretiyle çoğalmaya başladı. Peygamberimiz de Mekke'den Medîne'ye göç etmek isteyenlere izin verdi ve şöyle buyurdu:

فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِلْمُسْلِمِينَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ هَجْرَكُمْ ذَاتَ نَخْلٍ بَيْنَ لَابَتَيْنِ وَهُمَا الْحَرَّتَانِ فَهَاجِرَ مَنْ هَاجَرَ قَبْلَ الْمَدِينَةِ

"Sizin hicret edeceğiniz yerin iki kara taşlık arasında hurmalık bir yer olduğu bana gösterildi." (Buhari, Menakıp, 45)

Peygamberimizin bu izin ve teşviki üzerine Medine'ye hicret başladı. Kısa zamanda pek çok kimse Hz. Ömer de dahil olmak üzere Medîne'ye göç etti.

Her sahabenin gidişi başka.. Ama Hz. Ömerin gidişi bir başka idi.. O, Mekke'de ki ziyaretlerini yapıp akabinde kabeyi tavaf ettikten sonra Atına binmiş ve ; "Kim ardında anasını gözü yaşlı..,Yavrusunu yetim.., Karısını dul bırakmak istiyorsa peşimden gelsin" diyerek mekkeli müşriklere açıktan meydan okuyarak Medine yollarına düşmüştür.. Nitekim hiçbir mekkeli müşrik Hz. Ömerin peşine düşme cesaretini gösterememiştir.

Mekke'de Hz. Ebû Bekir, Hz. Ali ve Mekke'de müslüman oldukları için aileleri tarafından hapsedilmiş olanlarla köle ve cariyelerden başka kimse kalmamıştı.

"Hz. Ebû Bekir de hicret etmek istemiş, Ancak Peygamberimiz kendisine;

– Acele etme, bana hicret için izin verileceğini umuyorum, diyerek ona izin vermemişti. Hz. Ebû Bekir:

– Anam babam sana fedâ olsun, gerçekten bunu umuyor musun? diye sordu.

Peygamberimiz:

– Evet, umuyorum, diye cevap verdi ve Hz. Ebû Bekir buna çok sevindi." (Buhari, Menakıp, 45)

Dârü'n Nedve'nin Korkunç Kararı

Mekke'de müslümanlardan kimsenin kalmadığını, hepsinin Medîne'ye göç ettiğini gören Mekkenin ileri gelenleri telâşlanmaya başladılar.

Hazretti Muhammed de Medîne'ye hicret eder müslümanların başına geçerse kendileri için iyi olmayacağını, Şam ticaret yolu Medîne'den geçtiği için o yolun kapanabileceğini düşündüler.

Mekke'de hemen hemen yalnız kalan Peygamberimiz için bir şeyler düşünmeli dediler. Bu amaçla Kureyşin ileri gelenleri "Dârü'n-Nedve" denilen önemli kararların alındığı yerde toplandılar.

Toplantı son derece gizlilik içerisinde yapıldı. Toplantıda çeşitli görüşler ileri sürüldü,tartışıldı. İçlerinden bir kısmı, Muhammed (s.a.v.) in başka bir beldeye sürgüne gönderilmesini teklif ettiler. Bazıları da, onu bağlayıp her tarafı kapalı bir yerde ölünceye kadar hapsedelim, dedi... Bu görüşlerden hiçbirisi kabul görmedi...

Nihâyet Ebû Cehil şöyle dedi: Kureyş kabilesinin bütün kollarından birer temsilci seçelim. Bunlar aynı anda Muhammed (s.a.v.) e hücum edip onu öldürsünler.Kimin vurduğu belli olmasın. Böylece kanı bütün Kureyş kabilesine dağılmış olur. Haşimîler bütün Kureyş kollarına karşı çıkamıyacaklarından kan davasına kalkışamazlar, çaresiz diyete razı olurlar. Bu iş de böylece kapanmış olur,dedi.

Ebû Cehil'in bu teklifi kabul edildi. Bu işi yapacak kırk kişi seçilerek toplantıya son verildi. Bir an evvel bu kırk kişinin görevlerini yerine getirmeleri istendi.

Nitekim "Dârü'n-Nedve" de alınan kararlar ilgili Kur'an-ı Kerîm-de şöyle buyruluyor:

وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يُقَتِّلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ

"Hani kâfirler seni tutuklamak veya öldürmek, ya da (Mekke'den) çıkarmak için tuzak kuruyorlardı. Onlar tuzak kuruyorlar. Allah da düzenlerini bozuyordu. Allah tuzak kuranlara mukaabele edenlerin en hayırlısıdır.(Enfal,8/30)

Allah onların kararını Cebrâil aleyhi's selâm aracılığı ile Peygamberimize bildiriyor ve Mekke'yi terkedip Medîne'ye hicret etmesini emrediyordu.

Hicretin Safhaları

Hiz. Aişe'nin ablası Esmâ (r.anh.) seyahat için gerekli hazırlığı yapmaya başladı.

Peygamberimiz Hiz. Ali'yi çağırıldı ve:

– Ben Medîne'ye gidiyorum sen bu gece benim yatağında yat, örtünü üzerine al. Sabahleyin bu emânetleri sahiplerine ver ve sonra da hemen gel, buyurdu.

Mekke müşriklerini anlamak zor.. Çok zor... Hem Peygamberimizi kendilerine düşman biliyor, hem de onu en güvenilir kişi bilerek kıymetli eşyalarını ve mücevherlerini ona emânet ediyorlardı. Kendi adamlarına güvenmiyorlardı.

O yüce Peygamber de emânete verdiği önemi burada gösteriyor. Böyle hem kendisi ve hemde müslümanlar için ölüm kalım savaşı verirken yanındaki emanetleri sahiplerine vermek için Hiz. Ali'yi Mekke'de bırakıyor, yatağına yatırıyor.

Peygamberimiz Mekke'den ayrılırken şu duygu dolu sözleri söyledi:

أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَدِيٍّ بْنِ الْحَمْرَاءِ قَالَ لَهُ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ عَلَى نَاقَتِهِ وَاقِفٌ بِالْحَزْوَرَةِ يَقُولُ وَاللَّهِ إِنَّكَ لَخَيْرُ أَرْضِ اللَّهِ وَأَحَبُّ أَرْضِ اللَّهِ إِلَيَّ وَاللَّهُ لَوْلَا أَنِّي أَخْرَجْتُ مِنْكَ مَا خَرَجْتُ

"Ey Mekke, vallahi sen Allah katında yeryüzünün en hayırlı yerisin. Banada en sevimli yerisin. Vallahi eğer buradan çıkmaya mecbur bırakılmasaydım çıkmazdım." (İbn Mâce, Menâsik, 103, 3099)

Sevr Mağarası

Sevgili Peygamberimiz ve Hiz. Ebû Bekir Mekke'nin güneyinde, bir buçuk saat mesafedeki Sevr dağına vardılar. Dağı tırmanarak zirvesindeki mağaraya gizlendiler.

Mekke müşrikleri guruplar halinde her tarafta Peygamberimizi aramayakoyuldular, bulamadılar... Bulana yüz deve vereceklerini ilân edip vaad ettiler...

Her tarafı arıyorlardı. Hatta bunlardan bir kısmı mağaranın ağzına kadar gelmiş, o kadar yaklaşmışlardı ki, adımlarının sesi içeriden duyuluyordu. Hiz. Ebû Bekir endişelenmeye başladı Peygamberimize, kulağına eğilerek, "Düşmanlar çok yaklaştı, o kadar ki, ayaklarının dibine bir baksalar bizi görecekler" dedi. Peygamberimiz de ona: "Üzülmeyin! Allah bizimle beraberdir." diye cevap verdi..

Hatta o sırada mağaranın kapısına kadar gelenlerden biri mağaranın içine girip aramak istemiş, İslam'ın en büyük düşmanlarından olan Umeyye b. Halef ona;

"Orada ne işin var? Aklını mı yitirdin. Baksana Muhammed doğmadan önce orada örümcekler ağ germiş, kuşlar yuva yapmış," dedi ve içeriye girmesine engel oldu.

Allah bir kulunu korumak istedikten sonra onun sebeplerini de yaratır. Konu ile ilgili Kur'an-ı Kerîm'de şöyle buyruluyor:

إِلَّا تَتَصَرَّوْهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيًا إِنَّ ثَانِيًا تَتَّبِعُونَ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَى وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

"Eğer siz ona (Allah'ın Resûlüne) yardım etmezseniz (bu önemli değil); Allah ona yardım etmiştir. Hani kâfirler onu iki kişiden biri olarak (Ebu Bekir ile birlikte Mekke'den) çıkarmışlardı; hani onlar mağaradaydı, O, arkadaşına,üzülme, çünkü Allah bizimle beraberdir, diyordu...

Bunun üzerine Allah ona (sükunet sağlayan) emniyetini indirdi. Onu sizin görmediğiniz bir ordu ile destekledi ve kâfir olanların sözünü alçalttı. Allah'ın sözü ise zaten yücedir. Çünkü Allah üstündür, hikmet sahibidir." (Tevbe, 9/40)

Peygamberimiz ve Hz. Ebû Bekir Sevr mağarasında üç gün üç gece kaldılar. Hz.Ebû Bekir'in küçük oğlu Abdullah geceleri gelir, Mekke'de olup bitenleri onlara bildirir, şafak sökerken şehre dönerdi.

Dördüncü gün olunca Kureyş'in kendilerini takip etme işinin gevşediğine inanarak mağaradan çıktılar...

Bu yolculuğun ne kadar güç şartlar altında yapıldığını bugün anlamak mümkün değildir. Yiyecek kıt, su kıt, serinleyecekleri bir gölgelik yok. Her tarafı saran alev dalgaları çölü kasıp kavuruyor. İşte bu şartlar altında Yedi gün yedi gece bu kızgın çöllerde, vâdilere dalarak, dağlara çıkarak yürüdüler.

Mekke'den ayrılmanın hüznü içerisinde bu zorlu yolculukta Medîne'ye giderken yolda Rabbimizin şu müjdeli şu âyet-i kerîmesi nâzil-oldu...

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَأْدُكَ إِلَى مَعَادٍ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَى وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ

"Kur'an-ı (okumayı, tebliğ etmeyi ve ona uymayı) sana farz kılan Allah, elbette seni (Mekke'ye) iade edecektir. De ki: Rabbim, kimin hidayeti getirdiğini ve kimin apaçık bir sapıklık içinde olduğunu en iyi bilendir " (Kasas, 28/85)

Mekke-i Mükerreme'ye dönüşün müjdesi de böylece verilmiş oluyordu.

Peygamberimiz Kubâya milâdî 622 yılı 20 Eylül Pazartesi günü ulaştı. Peygamberimiz burada ilk iş olarak Gülsüm b. Hedm'in hurmalarını kuruttuğu yerde bir mescid inşa etmiştir. Bu mescidin inşasında Peygamberimiz herkesle birlikte bir işçi gibi çalışmıştır. İslâm'da ilk inşa edilen bu mescid "Kuba mescididir".

Peygamberimiz burada 14 gün kaldıktan sonra bir Cuma günü Medîne'ye hareket etti. Beni Salim mahallesinden geçerken Cuma vakti girdiği için burada Cuma namazını kıldı. İlk Cuma namazı burada kılınan namazdır.

.....
Hicret esnasında nice ibretlik ve örnek alınması gereken olaylar cereyan etmiştir. Mesala Ashabtan Suheyb Er Rumi..

Süheyb er-Rumi, hicrete karar verdiğinde Mekkeli müşrikler onun hiç bir şeyi yok iken kendi memleketlerine

yoksul biri olarak geldiğini ve kendi memleketlerinde varlıklı hale geldiğini eğer buradan göç ederse gideceği memlekette bu imkanları bulamayacağını söylediklerinde Suheyb:

-Eğer tüm malımı-mülkümü size bağışlarsam hicret etmeme izin verir misiniz? dediğinde müşrikler evet dediler. Suheyb de her şeyini onlara bırakmıştır. Bu haber Hz. Peygamber'e geldiğinde "Suhayb kazandı, Suhayb kazandı" buyurmuşlardır.(Şakir,Mahmud, İslam Tarihi, c.1, s. 328)

Hicret, İslam Tarihinin En Büyük Hadisesidir.

Bunun için Müslümanlar takvimlerinin başlangıcı olarak hicreti Hz. Ömer'in halifeliği zamanında tarih başı kabul etmişlerdir.

Hicret, İslam tarihinde bir dönüm noktasıdır.

İslam'ın sabırdan aksiyona geçişi demektir...

Hicret Nedir..? Hicret Her Türlü Günah ve Kötülüklerden Kaçmaktır:

أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ الْمُؤْمِنُ مَنْ أَمِنَهُ النَّاسُ عَلَى أَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَالْمُهَاجِرُ مَنْ هَجَرَ الْخَطَايَا وَالذُّنُوبَ

“Mü'min; insanların canları ve malları konusunda kendisinden güvende olduğu kimsedir. Muhacir (Hakiki hicret) ise kötülüklerden ve günahlardan uzaklaşan(hicret eden) kimsedir.” (İbni Mace, Fitne, 2 (3924)

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ وَالْمُهَاجِرُ مَنْ هَجَرَ مَا نَهَى اللَّهُ عَنْهُ

“Müslüman müslümanların elinden ve dilinden güvende olduğu kimsedir. Hakiki muhacir, Allah'ın yasakladığı şeylerden kaçan, onları terk (hicret) eden kimsedir” (Buhari, İman, 9) buyurmuştur.

O halde, bizler de Allah'ın yasakladığı şeylerden kaçınıp nefsimizin kötü isteklerini frenleyerek her an hicret halinde olabilir ve hicret sevabına nail olabiliriz.

Allah'a tam manasıyla inanan insan “gönül Medine'sine” ulaşmak yolunda her haramdan sakınırken bir dağı geçer, her farzı yerine getirirken bir ovayı aşar, her iyilik yaptığında onun için bir adımdır. Her doğan gün onun ümidini arttırır,her batan gün aşk ve şevkini güçlendirir.

O, kendi içinde hicreti yaşıyandır. Ailesi ile iken hicrettedir. Toplum içinde hicrettedir. Dünyada hicrettedir, yaşadığı çağda hicrettedir.

Namaz onun için Rabbinin yanına bir hicrettir. Oruç bedeninin kötü arzularından hicrettir. Hac bir hicret eğitimidir. Zekât dünyanın hengamesi içine daldığı an, eşyadan bir hicrettir.

Hicretin Sonuç ve Etkileri

Hicretle, 23 yıl süren peygamberlik devrinin 13 yıllık "Mekke Devri"sona ermiş, 10 yıllık "Medine Devri" başlamıştır.

Hz. Peygamber (s.a.s.), Medine'ye geldiklerinde, burada yaşayan yabancılarla,dayanışma temeli üzerine bir

antlaşma imzalamıştı. Bu antlaşma, İslâm Dini'nin müslüman olmayan topluluklarla barış içinde yaşamaya ve onlarla daima iyi ilişkiler içinde olmaya ne kadar önem verdiğini göstermektedir.

Yine Sevgili Peygamberimiz, Mekke'den gelen göçmenlerle Medine'li Müslümanlar, **yani "Muhacirler" ile "Ensar" arasında kardeşlik kurmuştur**. Bu kardeşlik esasına göre, Medineli Müslümanlar mallarının yarısını göçmen kardeşlerine vermişlerdi ki, tarihte böyle dayanışma ve yardımlaşmanın bir benzerini daha göstermek mümkün değildir. Böylece, Medine şehrinde ilk İslâm topluluğu, kardeşlik ve dayanışma temelleri üzerinde oluşmaya başlamıştır.

Böylece Hicret, ilk Müslümanların, sıkıntılı günlerden kurtulmalarına ve kardeşlik esası üzerine kurulan toplum hayatına kavuşmalarına vesile olmuştur.

Hicret; Ensar ve Muhacirinin sergiledikleri dostluk ve kardeşliğin, milli birlik ve bütünlüğün en güzel timsalidir.

Hicret; ilk müslümanların inançları uğruna gösterdikleri fedakarlığın doruk noktasıdır,

Hicret, İslâm Tarihinin en önemli olayıdır. İslâmiyet Mekke şehri hudutları dışına hicretle taşınmış ve bu islam güneşi dünyaya Medine ufuklarından daha bir süratle yayılmıştır.

Mekke'li müşriklerin baskı, eziyet ve işkencelerine maruz kalan Müslümanlar, hicret sayesinde güvenli bir ortama ulaşmışlar, güçlenmişler ve Hz. Peygamberin önderliğinde kendi varlıklarını kabul ettirmişlerdir.

Hz. Peygamber Medine ve çevresinde bulunan kabilelerle hemen temasa geçmiş ve onlarla antlaşmalar yapmıştır.

Daha önce Müslümanların varlığını reddeden Mekkeli müşrikler, Hudeybiye antlaşmasıyla bunu ilk defa kabullenmek mecburiyetinde kalmışlardır.

Yüce Allah Kur'an'da; İmanları uğruna yurtlarını terk eden ve onlara kucak açan müminleri:

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

“İman edip hicret eden ve Allah yolunda cihat edenler ve (hicret edenleri)barındırıp (onlara) yardım edenler var ya; işte onlar hakîkî müminlerdir. Onlar için bir bağışlanma ve bol bir rızık vardır” ayetiyle övmektedir.. (Enfal,8/74)

Hicret Asla Bir Kaçış Değildir..

Hicret, kötü şartlardan kaçış değil; İslâm'ın hükümlerini yaşayacak ve yaşatacak yeni şartların ve mekanların aranışıdır.

Hicret; Hak'kın batıla galip gelmesi ve İslamı tümüyle yaşamanın azmidir.

Hicret; tevhid inancının kalplerde kökleşmesinin, gerektiğinde mallardan ve canlardan feragat etmenin sembolüdür.

Peygamberimizin Mekke'den Medine'ye hicreti; bir manada zulüm ve haksızlıklardan, hak ve hürriyete göç etmenin bir sembolüdür. Yoksa her başı sıkışan, haksızlığa uğrayan kişinin memleketini terk edip kaçması değildir.

Önemli olan bulunduğu yerde mücadele edip hak ettiği insanca yaşama hakkını elde etmesidir.

Hicret; kaçış değil; hasrettir, ümittir, yüce hedefleri gerçekleştirme azmidir. Kendi iklimini bulma arayışıdır.

Milli, dini hasletlerini, sahip olduğu kültürünü koruması için mücadele etmesidir. Bu nedenle hicreti bu yönüyle değerlendirip taşıdığı asıl manaya inmek lâzımdır..

Mekke'de zulüm ve haksızlıklar içerisinde yaşayan Müslümanlar eğer hicretle istiklâllerine ulaşmışlarsa, bizler de ruh dünyasında kötülüklerden, başkalarına haksızlık yapmaktan, yaşadığımız toplumda her türlü fitne ve fesattan, çocuklarımızı yaşadığımız çağa göre yetiştirmeye, başkalarına iyilik yapmaya, haksızlıklar karşısında mücadele etmeyi hicretle gerçekleştirebiliriz.

إِنَّا لَذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

Şüphesiz ki iman edenlere, Allah yolunda hicret edip, cihad edenlere gelince, işte onlar, Allah'ın rahmetini umarlar. Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir. (1)

Evet Aziz Cemaat.. Konumuzu toparlayıp vaazımıza son vermek istiyorum..

Hicret, sevgili Peygamberimizin Mekke'den Medine'ye göç etmesine denmektedir. Bu kutlu yolculuğa Hicret denmiştir.

Sevgili Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v.)'n Miladi 622 yılında gerçekleştirdiği ve dünya tarihinin akışını değiştirmiş olan bu kutlu Hicret yolculuğu, biz Müslümanlar tarafından çok iyi analiz edilmeli ve içinde barındırdığı manalar idrak edilmelidir.

Hicret yolculuğu, alelâde bir yolculuk değildir. Bu tarihi yolculuk, İslâm'ın şanlı zaferlerinin başlangıcı, sevgili Peygamberimizin de destansı mücadelesinin devletleşmeye giden yolda dönüm noktası olmuştur.

Hicret,bütün Peygamberlerin ve insanlığın ortak kaderidir. Ancak hicretin, sevgili Peygamberimizin hayatında farklı bir yeri vardır.

insanlığa oku emriyle başlayan islama davetin 13. yılında Mekke de müslümanlara yapılan zülüm artık had safhaya ulaşmış, zülmün karanlık mızrakları imanlı göğüslerde ölümcül yaralar açarken, Dini mubini islamın bu topraklarda daha fazla genişlemesine imkan kalmamıştı. İşte bu sırada Allah (c.c)'dan aldığı emir gereği İslâm'ın tanınması, yayılması, yeni ülkelerin İslâm'ın sınırları içerisine katılması için hicret farz olmuştur.

Sevgili Peygamberimizin hicreti; imanın küfre, adaletin zulme, ilmin cehalete, izzetin zillete karşı zaferin başlangıcı, sonradan kurulacak İslâm Devletinin müjdesi, tarihteki ilk yazılı anayasa olan 'MEDİNE ANAYASASI' nın habercisi olan çağların hasretle beklediği kutlu yolculuktur.

Hiz. Peygamberin Mekke'den Medine'ye hicretinden önce de değişik zamanlarda insanlar ve kavimler hicret etmişlerdir. Ancak bunların çoğu sömürgecilik ve toprak işgali için yapılırken, sevgili Peygamberimizin hicreti; karanlık dünyanın aydınlanması, çekilen çilelerin bitmesi ve insanlığın en geniş manasıyla mutlubir hayata kavuşturulması, bu uğurda yapılacak tarihi mücadelenin gerçekleşmesi için yapılmıştır.

Hicret;Allah (c.c)'ın dinini ve davasını yaşatmak için malını, canını, mevkisini ve doğup büyüdüğü yurdunu terk eden mümtaz insanların destanıdır.

Hicret; Allah'ın davasına gönül veren ve insanlığa örnek olan ashabın, yurdunu, ailesini ve maddi varlıklarını bırakarak yaptığı çileli yolculuktur. Bir başka deruni ifadeyle, yıldızların Mekke'den Medine'ye kaymasıdır.

Aziz Müslümanlar!

İslâm'ın emirleri bu dünyada yaşanmak içindir. Elbette ki tarihin çehresini değiştiren bu muhteşem ve kutlu yolculuğu bir kaç kelamla anlatabilmek mümkün değildir. Müslümanlar olarak bizlere düşen görev ise; başta sevgili Peygamberimiz olmak üzere Müslümanların karşılaştıkları zorlukları ve Allah yolunda verdikleri meşakkatli mücadeleyi hatırimizdan hiçbir zaman çıkarmamaktır.

Unutulmamalıdır ki, dün olduğu gibi bugün de, İslâm ve millet düşmanları tarafından, aziz milletimizin maddi ve manevi değerlerinin horlandığı ve birçok hakaretlere maruz kaldığı bir çağda yaşıyoruz.

Öte yandan İslâm aleminin dışındaki milletler haktan, adaletten, insanlıktan nasibi kalmamış, insan fıtratına uygun olmayan değerlerini yaşatmaya çalışırken, insanın fıtratına en uygun olan yüce dinimiz İslâm'ın ve insanlığın tek önderi, yegane kurtarıcısı olarak gönderilen Hz. Muhammed (s.a.v.)'in getirdiği, tebliğ ettiği yüce değerleri ne pahasına olursa olsun savunmak ve hayata geçirmek Müslümanlar olarak hepimizin asli görevi olmalıdır.

Üzülerek belirtelim ki dünyanın bin bir meşakkati ve problemleri arasında bu yüce idealler ve değerler maalesef kaybolup gitmektedir.

Aziz Cemaat!

Müslüman ölü toprağını üzerinden atmalıdır.

Sonuç olarak; İslâm alemi yani biz Müslümanlar, üzerlerimize adeta serpilen ölü toprağını silkeleyip kendi benliklerimize dönme zamanının çoktan geldiğini, hatta geçmekte olduğunu idrak edip, bireysel ve sosyal hayatımızda islamın özüne doğru yeni bir hicret başlatmalıyız.

Hicretin, İslam tarihinin en önemli olayı olmasının yanında, bugün de devam eden evrensel bir tebliğ faaliyeti olduğu asla unutulmamalıdır.

Son Söz Olarak Hicret;

Cimrilikten---cömertliğe, Zulmetten---nura,
Dalaletten---hidayete, Anarşiden---sükunete,
Zulümden---adalete, Nefretten---sevgiye,
Kinden---şefkate, Esaretten---hürriyete,
Kölelikten---efendiliğe, Çirkinden---güzele,
Taassuptan---sağduyuya, Zarardan kârâ
Batıldan---Hakk'a, Şeytandan---Allah'a göç etmektir...